

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 49Csp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120416429
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:6120416429.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave sudkyňou Mgr. Katarínou Mužilovou, v sporovej veci žalobcov: 1.) P. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, Y., 2.) D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, Y., 3.) H. H., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, Y., všetci žalobcovia zastúpení spoločnosťou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Križkova 9, Bratislava, IČO: 36 727 334, proti žalovanému: Smartwings Slovakia, s.r.o., so sídlom Ivanská cesta 30/B, Bratislava, IČO: 47 880 627, zastúpenému spoločnosťou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Dunajská 32, Bratislava, IČO: 51 003 848, o zaplatenie 1.200,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi v I. rade sumu 400,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 400,- eur od 14.10.2020 do zaplatenia a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyni v II. rade sumu 400,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 400,- eur od 14.10.2020 do zaplatenia a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyni v III. rade sumu 400,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 400,- eur od 14.10.2020 do zaplatenia a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobcovia v I. II. a III. rade majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica (ako súdu upomínaciemu v zmysle zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní) dňa 06.11.2020 a postúpenou tunajšiemu súdu dňa 04.01.2021 sa žalobcovia voči žalovanému domáhajú zaplatenia sumy 1.200,- eur s príslušenstvom, t. j. s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo žalovanej sumy od 14.10.2020 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobcovia návrh odôvodnili tým, že dňa 19.08.2018 sa prostredníctvom U.E. X. Č.. XD XXXX prevádzkovaného žalovaným (ako leteckou spoločnosťou) prepravovali z Medzinárodného letiska Antalya, Turecká republika (AYT) na Letisko M. R. Štefánika, Slovenská republika, (BTS). Vzdialenosť letu z Medzinárodného letiska Antalya (AYT) na Letisko M. R. Štefánika (BTS) je 1.670 km. Odlet, ako aj prílet letu č. XD XXXX zo dňa 19.08.2018 meškal viac ako tri hodiny oproti plánovanému času. Z potvrdenia BTS vyplýva, že let č. XD XXXX zo dňa 19.08.2018 mal plánovaný prílet na BTS o 06:25 hod., pričom skutočný čas príletu bol až o 10:06 hod. Vzhľadom na uvedené je podľa žalobcov nesporné, že let meškal viac ako tri hodiny, keďže skutočné omeškanie bolo 3 hodiny a 41 minút. V dôsledku meškania letu č. XD XXXX dňa 19.08.2018 vznikol každému zo žalobcov voči žalovanému nárok na

náhradu vo výške 400,- eur, a to v zmysle ust. čl. 7 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (ďalej len "nariadenie č. 261/2004"). Žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23.10.2014 sp. zn. 2Co/472/2013, ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-402/2007 a C-432/2007, ako aj v spojených veciach C-581/2010 a C-629/2010. Po prilete domov žalobcovia vyhľadali pomoc obchodnej spoločnosti, ktorá zastupuje osoby poškodené pri leteckej preprave osôb, a to spoločnosti Studio JŠ, s.r.o., so sídlom Krásno nad Kysucou 1435, Krásno nad Kysucou, IČO: 46 376 194, ktorú splnomocnili vo veci uplatnenia a vymáhania vzniknutých nárokov na náhradu voči žalovanému. Spoločnosť Studio JŠ, s.r.o. v mene žalobcov u žalovaného uplatnila nárok na náhradu podľa ust. čl. 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004. Žalovaný sa však k výzve doposiaľ vecne nevyjadril a požadovanú náhradu ani len čiastočne neuhradil, a to ani napriek opakovaným dopytom spoločnosti Studio JŠ, s.r.o. na stav riešenia predmetnej záležitosti. Listom zo dňa 05.10.2020 žalobcovia prostredníctvom ich právneho zástupcu žalovaného vyzvali, aby uhradil žalovaný dlh, na čo mu poskytli lehotu na plnenie v trvaní troch pracovných dní odo dňa doručenia výzvy. Výzva bola žalovanému doručovaná dňa 08.10.2020 (štvrtok), avšak žalovaný svoj dlh do času podania žaloby nesplnil (a ani žiadnym iným spôsobom na výzvu nereagoval), a teda sa odo dňa 14.10.2020 nesporne dostal do omeškania s plnením dlhu. Z uvedeného dôvodu si všetci žalobcovia voči žalovanému uplatnili nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 400,- eur odo dňa 14.10.2020 (t. j. odo dňa nasledujúceho po dni uplynutia doby poskytnutej na dobrovoľné uspokojenie nároku žalobcov na náhradu) do zaplatenia. Žalobcovia k žalobe doložili potvrdenie BTS o meškaní, potvrdenie o vzdialenosti letu, predžalobnú výzvu zo dňa 05.10.2020 a podací lístok (sledovanie zásielky) č. V..

2. Upomínací súd vo veci vydal dňa 16.11.2020 platobný rozkaz sp. zn. 20Up/1067/2020, voči ktorému žalovaný podal včas vecne odôvodnený odpor. Upomínací súd preto postúpil spor tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na prejednanie sporu.

3. Žalovaný v podanom odpore vzniesol námietku premlčania nárokov žalobcov. Vzhľadom k tomu, že nariadenie neobsahuje vlastnú úpravu premlčania, použije sa podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ vnútroštátna právna úprava premlčania. Ustanovenie § 108 Občianskeho zákonníka uvádza, že práva z prepravy sa premlčia v jednoročnej lehote a ust. §106 Občianskeho zákonníka uvádza, že právo na náhradu škody sa premlčí dva roky odo dňa keď sa poškodený dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá. Let sa uskutočnil 18.08.2018, najneskôr dňa 18.08.2020 došlo k premlčaniu nároku. Žalobcovia podali návrh dňa 06.11.2020, teda viac ako 2 roky po dátume vzniku nároku. Žalovaný mal za to, že nárok žalobcov bol premlčaný a navrhol súdu žalobu zamietnuť a priznať mu voči žalobcom náhradu trov konania.

4. Žalobcovia vo svojej replike považovali vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú v celom rozsahu, nakoľko sú toho názoru, že na uplatňované nároky sa aplikuje všeobecná 3 - ročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Uplatňované náhrady nie je možné považovať za nárok na náhradu škody, nakoľko sa jedná o samostatné náhrady, v zmysle ktorých vzniká spotrebiteľovi nárok na náhradu priamo podľa Nariadenia. Z ustálenej judikatúry (viď napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 zo dňa 21. septembra 2009) vyplýva, že škoda v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Je teda zrejmé, že náhrady podľa ust. Čl. 7 ods. 1 písm. b) Nariadenia, nie je možné považovať za škodový nárok. Pokiaľ ide o aplikáciu ust. §108 Občianskeho zákonníka, tento upravuje premlčaciu dobu ku právam z prepravy, medzi ktoré môžeme radiť právo na náhradu škody spôsobenej pri preprave nákladu (§769 a nasl. Občianskeho zákonníka) a právo na náhradu škody spôsobenej na batožinách prepravovaných oddelene od cestujúcich (§ 764 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Medzi tieto práva nemožno radiť nároky cestujúcich na náhradu podľa Nariadenia.

5. Žalovaný v duplike zotrval na vznesenej námietke premlčania, uviedol, že nárok žalobcov naďalej považuje za neoprávnený. V prípade premlčania sa aplikujú vnútroštátne predpisy, pričom ak by bolo zámerom zákonodarcu, aby v tomto prípade podľa nariadenia išlo o náhradu nemajetkovej ujmy, iste by to reflektoval v nariadení ako takom. Nariadenie však hovorí o náhrade škody, pretože ujma pri

preprave osôb nie je iba ujmom nemajetkovou. Letenka zakúpená na určitý čas stráca oneskorením letu svoju hodnotu a cestujúcemu môže vzniknúť aj iná škoda, napríklad na parkovnom. Pokiaľ by bolo úmyslom zákonodarcu postihovať nemajetkovú ujmu, isto by neobmedzoval náhradu škody iba na cestujúcich, ktorí cestujú odplatne. (viď čl. 3 nariadenia). Na náhradu škody tak môže mať nárok podľa čl. 7 nariadenia iba ten, kto za letenku zaplatil a komu teda vznikla škoda majetková. Náhradu škody podľa nariadenia je treba považovať za náhradu ujmy majetkovej. Škodu podľa nariadenia ale z povahy veci nie je možné považovať za napravitelnú uvedením do pôvodného stavu a je nutné pristupovať rovno k náhrade finančnej. Ako takú ju je treba považovať za škodu v zmysle §106 Občianskeho zákonníka, ktorý uvádza, že práva na náhradu škody sa premlčia 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá.

6. Súd sa v prvom rade zaoberal tým, či je daná jeho medzinárodná príslušnosť (právomoc), pričom dospel k záveru, že je príslušný na prejednanie sporu s poukazom na čl. 7 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, pretože v jeho obvode bola poskytnutá služba (miesto zmluvného plnenia), o ktorú v prejednávanej veci ide.

7. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie v súlade s § 177 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "C. s. p.") v spojení s § 297 C. s. p., na ktoré predvolal obe sporové strany.

8. Žalobcovia zotrvali na podanej žalobe. Tvrdenia žalovaného o tom, že žalobu podávala neoprávnená osoba považovali za nepravdivé, žaloba bola podaná ich právnym zástupcom. Pri námietke premlčania vznesenej zo strany žalovaného poukázali na skutočnosť, že v obdobnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 32Csp/14/2021 sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu a na danú vec aplikoval všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Predmetný let sa mal uskutočniť dňa 19.08.2018, je teda zrejme že žaloba bola podaná včas. Žalovaný pôvodne tvrdil, že na uplatnené nároky by sa mali aplikovať ustanovenia o premlčaní nárokov na náhradu škody podľa § 106 Občianskeho zákonníka, následne žalovaný zmenil argumentáciu, že na uplatnené nároky by sa mali aplikovať ustanovenia o premlčaní práv z prepravy. Argumentácia žalovaného o aplikácii §108 Občianskeho zákonníka je vznesená oneskorene, uvedené skutočnosti neboli tvrdené ani v odpore, ani vo vyjadreniach, kde žalovaný poukazyval len na premlčaciu dobu z nárokov na náhradu škody. V prípade ak v konaní kde sú žalobcovia spotrebiteľia, žalovaný zmení právnú argumentáciu pri námietke premlčania, mala by byť uplatnená zásada koncentrácie konania. Žalobcovia poukázali na spotrebiteľský charakter konania, kedy by zužujúca aplikácia § 108 Občianskeho zákonníka bola v neprospech spotrebiteľa. Úprava § 108 Občianskeho zákonníka je bezo zmien účinná od roku 1964. Táto úprava žiadnym spôsobom nereflektuje na újinné právo z roku 2004, navyše bolo by celkom nespravodlivé očakávať od cestujúcich, ktorí sú v postavení spotrebiteľov, aby v priebehu 1 ročnej premlčacej doby uplatnili svoje právo na kompenzáciu u prepravcu, ktorý má na vybavenie tejto žiadosti určitý čas a následne sa domáhali tohto práva na súde. Takáto právna konštrukcia nemá obdobu v právnom poriadku Slovenskej republiky. Žalovaným predložené rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sa nevzťahujú na tento prípad, netýkajú sa leteckej prepravy, ale len vnútroštátnych právnych predpisov, keďže vo všetkých konaniach išlo o práva z prepravy, kde bol žalobcom Dopravný podnik Bratislava. Žalobcovia majú za to, že v prípade náhrad podľa ust. Čl. 7 ods. 1 písm. b) Nariadenia sa nejedná o nároky na náhradu škody, keďže náhrady nie je možné považovať za škodový nárok. Rovnako je vylúčená aj aplikácia ust. §108 Občianskeho zákonníka, nakoľko nejde o práva z prepravy, ale nároky "sui generis" upravené nariadením.

9. Žalovaný mal v uvedenom konaní za to, že žaloba nebola podaná oprávnenou osobou a nie sú teda splnené procesné podmienky. Žalobu podalo Studio JŠ s.r.o., ktoré však nemá v predmete podnikania také oprávnenie, aby mohlo podať žalobu. Žalovaný zotrval na námietke premlčania. Otázka premlčania sa spravuje vnútroštátnym právom a vzhľadom na charakter tohto hmotnoprávneho vzťahu je daná jednoročná premlčacia lehota v ktorej nebola žaloba podaná. Pri ustanovení §108 Občianskeho zákonníka je explicitne ustanovená premlčacia doba, ktorú nie je možné vykladať inak. Skutočnosť spočívajúca v chronologicky zastaralejšej právnej úprave premlčania podľa § 108 Občianskeho zákonníka nemôže byť legitímnym dôvodom pre jej neuplatnenie. Ak by súd vychádzal z 3-ročnej premlčacej lehoty, nie je zrejme z akého právneho vzťahu vychádza. V uvedenej veci je podstatné zdefinovať vecno-právny charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovaným a na základe

tohto vecno-právneho vzťahu posudzovať premlčanie uplatnených práv. Vecno-právny charakter tohto vzťahu nemožno žiadnym spôsobom ohýbať len z dôvodu, že premlčanie práv z právneho vzťahu je pre niektorú zo zmluvných strán nepriaznivé. Z pohľadu vecno-právnych obsahových náležitostí právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je potrebné rozumne konštatovať splnenie základných obsahových náležitostí, ktoré zákon spája so vznikom zmluvy o preprave osôb podľa § 760 Občianskeho zákonníka. Žalovaný ako dopravný (v tomto prípade letecký) prepravca prepravil za odplatu žalobcov ako cestujúcich do miesta určenia. Uvedený obsahový popis je medzi stranami nesporný a preto pokiaľ iný úniový či vnútroštátny právny predpis nezadefinuje daný právny vzťah inak, tak sa ako potrebné a rozumné javí posudzovať daný právny vzťah ako zmluvu o preprave osôb. Je pravdou, že kompenzačný nárok za let meškajúci nad rozsah 3 hodín v zmysle nariadenia č. 261/2004 predstavuje určité samostatné oprávnenie prameniace z úniovej právnej úpravy, avšak samotná úniová právna úprava žiadnym spôsobom nedefinuje, nešpecifikuje ani bližšie nepomenúva právny vzťah z ktorého kompenzačný nárok pramení. O "sui generis" právo sa teda nemôže jednať v absolútnom slova zmysle, nakoľko pre uplatňovanie tohto kompenzačného práva, nie je definovaný východiskový zmluvný vzťah. Nakoľko v nariadení absentuje právna úprava predmetnej otázky je nevyhnutné, aby súd prvého stupňa absenciu úpravy premlčania práva spotrebiteľa na kompenzáciu vyriešil podľa § 853 Občianskeho zákonníka prostredníctvom analógie legis. S prihliadnutím na právny základ uplatneného nároku spotrebiteľa, ktorým je porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, a teda prepraviť spotrebiteľa na miesto riadne a včas, je podľa názoru žalovaného, ale rovnako aj Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/548/2014, 5Co/574/2014 a 3Co/286/2013, takýmto ustanovením práve § 108 Občianskeho zákonníka upravujúci premlčanie práv z prepravy.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými sporovými stranami, pričom na základe takto vykonaného dokazovania a z nesporných (zhodných) skutkových tvrdení sporových strán zistil nasledovný skutkový stav:

11. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný ako prevádzkujúci letecký dopravca v deň 19.08.2018 vykonal leteckú prepravu žalobcov ako cestujúcich prostredníctvom charterového letu č. XD XXXX z Medzinárodného letiska Antalya, Turecká republika (AYT) na Letisko M. R. Štefánika, Slovenská republika, (BTS). Predmetný let o dĺžke 1.670 km zo dňa 19.08.2018 bol omeškaný o 3 hodiny a 41 minút oproti plánovanému času. Z potvrdenia BTS vyplýva, že let č. XD XXXX zo dňa 19.08.2018 mal plánovaný prilet na BTS o 06:25 hod., pričom skutočný čas priletu bol až o 10:06 hod.

12. V rámci právneho posúdenia veci vychádzal súd z nasledovných ustanovení právnych predpisov:

13. V zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 261/2004 v prípade zrušenia letu príslušným cestujúcim majú príslušní cestujúci právo na náhradu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s článkom 7, pokiaľ:

- i) neboli informovaní o zrušení letu aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu; alebo
- ii) neboli informovaní o zrušení v časovom úseku od dvoch týždňov do siedmich dní pred plánovaným časom odletu a nebolo im ponúknuté presmerovanie, ktoré im umožní odletieť maximálne dve hodiny pred plánovaným časom odletu a dosiahnuť konečné cieľové miesto maximálne štyri hodiny po plánovanom čase priletu;
- iii) neboli informovaní o zrušení do siedmich dní pred plánovaným časom odletu a nebolo im ponúknuté presmerovanie, ktoré im umožní odletieť maximálne hodinu pred plánovaným časom odletu a dosiahnuť konečné cieľové miesto maximálne dve hodiny po plánovanom čase priletu.

14. Podľa čl. 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004 prevádzkujúci letecký dopravca nie je povinný platiť náhradu podľa článku 7, ak môže preukázať, že zrušenie je spôsobené mimoriadnymi okolnosťami, ktorým sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď boli prijaté všetky primerané opatrenia.

15. Podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 cestujúci dostanú náhradu v nasledovnej výške:

- a) 250 eur v prípade všetkých letov na vzdialenosť 1500 km alebo menej;
- b) 400 eur v prípade všetkých letov v rámci spoločenstva nad 1500 km a všetkých ostatných letov od 1500 km do 3500 km;
- c) 600 eur v prípade všetkých letov, ktoré nespádajú pod písmená a) alebo b).

16. Podľa § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 106 ods. 1 a 2 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

18. Podľa § 108 OZ práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

19. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej a ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

21. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-402/07 Sturgeon v. Condor a C-432/07 Böck v. Air France) článku 5, 6 a 7 nariadenia č. 261/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že na účely uplatnenia práva na náhradu sa cestujúci, ktorých let má meškanie, môžu považovať za cestujúcich, ktorých let bol zrušený, a že sa tak môžu dovolávať práva na náhradu upraveného v článku 7 tohto nariadenia, ak im bola z dôvodu letu, ktorý má meškanie, spôsobená trojhodinová alebo dlhšia časová strata, t. j. že dorazia do ich cieľového miesta po troch hodinách alebo viac po čase priletu, ktorý pôvodne stanovil letecký dopravca. Takéto meškanie však nedáva cestujúcim právo na náhradu, ak letecký dopravca môže preukázať, že veľké meškanie je spôsobené mimoriadnymi okolnosťami, ktorým sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď boli prijaté všetky primerané opatrenia, teda okolnosťami, ktoré sa vymykajú spod účinnej kontroly leteckého dopravcu.

22. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov, zohľadňujúc relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, dospel súd k záveru, že žalobou uplatnený nárok žalobcov na zaplatenie sumy 400,- eur každému zo žalobcov je dôvodný. V prejednávanej veci žalovaný ako prevádzkujúci letecký dopravca vykonal dňa 19.08.2018 leteckú prepravu žalobcov ako cestujúcich prostredníctvom letu 6D 6127 z Medzinárodného letiska Antalya, Turecká republika (AYT) na Letisko M. R. Štefánika, Slovenská republika, (BTS). Predmetný let o dĺžke 1.670 km bol omeškaný o 3 hodiny a 41 minút oproti plánovanému času. Boli teda splnené všetky predpoklady potrebné na vznik nároku žalobcov voči žalovanému na zaplatenie náhrady vo výške 400,- eur podľa čl. 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004. Žalovaný by sa tejto svojej povinnosti zbavil len v prípade, ak by preukázal, že meškanie bolo spôsobené mimoriadnymi okolnosťami, ktorým by sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď by boli prijaté všetky primerané opatrenia, teda ak by sa tieto mimoriadne okolnosti vymykali spod účinnej kontroly žalovaného ako leteckého dopravcu (v zmysle čl. 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004). V posudzovanom prípade však žalovaný existenciu mimoriadnych okolností nenamietal.

23. Po namietanej aktívnej legitímácii (žalovaný mal za to, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou Studio JŠ s.r.o.), kedy mal súd za to, že sú splnené procesné podmienky konania a žaloba bola podaná riadne splnomocneným právnym zástupcom žalobcov (viď k tomu aj čl. 144 spisu), zostala spornou otázkou len uplatnená námietka premlčania. Žalobcovia v konaní namietali, aby súd s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania neprihliadol na vznesenú námietku premlčania, majú za to, že takýto postup je dôvodný, ak v spore, kde sú žalobcovia spotrebiteľia, pri námietke premlčania žalovaný v priebehu konania zmení právnu argumentáciu. Námietka premlčania je ako tzv. hmotnoprávna námietka prostriedkom procesného útoku alebo prostriedkom procesnej obrany. Keďže žalovaný uplatnil tento prostriedok procesnej obrany včas (pri prvom úkone - odpore voči platobnému rozkazu), bol súd povinný sa námietkou premlčania aj riadne zaoberať. Samotná skutočnosť, že v konaní došlo k zmene

argumentácie, ktoré ustanovenia sa majú v prípade premlčania použiť, je úplne irelevantná, pokiaľ bola námietka premlčanie vznesená pri prvých úkonoch žalovaného. V tomto prípade súd sám určí, ktoré ustanovenia pri námietke premlčania treba použiť.

24. V uvedenom konaní mal súd za to, že žalobou uplatnený nárok na zaplatenie náhrady v zmysle čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 nie je premlčaný. V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 22.11.2012 vo veci C-139/11 nariadenie č. 261/2004 je potrebné vykladať v tom zmysle, že lehotu, v ktorej musia byť podané žaloby, ktorých predmetom je priznanie náhrady škody v zmysle článkov 5 a 7 tohto nariadenia, stanovia pravidlá každého členského štátu týkajúce sa premlčacej lehoty na podanie žaloby. Premlčanie nároku na náhradu sa teda riadi vnútroštátnou právnou úpravou, a to konkrétne ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je všeobecná premlčacia lehota trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Keďže predmetný let sa uskutočnil dňa 19.08.2018, nárok na náhradu by sa premlčal dňa 20.08.2021. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 06.11.2020, právo bolo uplatnené na súde včas, pričom v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka premlčacia lehota od uplatnenia práva žalobou po dobu konania neplynie.

25. Konajúci súd sa nestotožňuje tak s pôvodnou argumentáciou žalovaného, že nárok na náhradu v zmysle čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 je nárokom na náhradu škody, ktorý sa premlčuje podľa § 106 Občianskeho zákonníka v subjektívnej lehote dvoch rokov a v objektívnej lehote troch rokov a ani s dodatočnou argumentáciou, že nárok na náhradu podľa nariadenie je právom z prepravy, ktoré sa v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka premlčuje v lehote jedného roka.

26. Nárok na náhradu v zmysle tohto nariadenia je osobitným nárokom založeným právom Európskej únie, ktorý musí byť vykladaný jednotne v rámci celej Európskej únie. Ide o tzv. autonómny pojem práva Únie, ktorý má autonómny obsah nezávislý od kategorizácie používanej vnútroštátnymi právnymi systémami. Jeho obsah je daný jednak úniovým právom, jednak judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Inak povedané, jeho výklad nemôže závisieť od právneho poriadku, ktorý sa uplatní na prejednávany spor. Len na otázky neupravené úniovým právom je potrebné aplikovať vnútroštátnu právnú úpravu. Medzi tieto neupravené otázky patrí aj otázka premlčania. V prejednanom prípade s cudzím prvkom nebola medzi sporovými stranami preukázaná existencia dohody o rozhodnom práve, rozhodným právom je preto právo slovenské (viď čl. 5 ods. 2, resp. čl. 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I)). Keďže na tento osobitný nárok založený úniovým právom neexistuje osobitná právna úprava premlčania (vo vnútroštátnej právnej úprave), aplikuje sa všeobecná trojročná právna úprava v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Tento osobitný nárok nemôže byť nárokom na náhradu škody z dôvodu, že v jeho prípade nejde o náhradu skutočnej škody alebo ušlého zisku, ale o poskytnutie štandardizovanej a paušalizovanej náhrady za neprijemnosti (príkoria) spôsobené oneskorením letu (teda ide aj o náhradu nemajetkovej ujmy), ako aj náhrady spôsobenej škody, pričom cestujúci nemusí vznik tejto ujmy (škody) preukázať. Ide teda o nárok približujúci sa svojim obsahom zmluvnej pokute, ktorá je takisto paušalizovanou náhradou škody (ujmy). O tom, že nejde o nárok na náhradu škody, svedčí aj znenie ustanovenia čl. 12 ods. 1 nariadenia č. 261/2004, z ktorého vyplýva, že nárok na náhradu sa nedotýka práva cestujúcich na ďalšiu náhradu (teda aj na náhradu škody), pričom náhrada poskytnutá podľa nariadenia sa môže od takej náhrady odpočítať. Z rovnakého dôvodu sa konajúci súd nestotožňuje ani s následnou argumentáciou žalovaného, že právo na náhradu v zmysle čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 je právom z prepravy, ktoré sa v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka premlčuje v lehote jedného roka. Ako je uvedené vyššie, právo na náhradu v zmysle čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 je osobitným nárokom založeným úniovým právom, ktorý nie je možné subsumovať pod žiaden právny inštitút zakotvený vo vnútroštátnom práve. Naproti tomu § 108 Občianskeho zákonníka upravujúci premlčanie práv z prepravy sa použije na práva vyplývajúce z § 760 až 773 Občianskeho zákonníka upravujúcich zmluvu o preprave osôb a zmluvu o preprave nákladu (s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb). Zákonodarca odôvodnil použitie takejto krátkej premlčacej lehoty tým, že pre dopravcov by bolo so zreteľom k hromadnosti dopravy a veľkej početnosti prípadov neúnosné uschovávať po dlhšiu dobu potrebné listinné, príp. iné doklady dôležité pre prípadné budúce spory. Vzhľadom na skutočnosť, že toto ustanovenie je prísnejšie oproti všeobecnej právnej úprave (skracaje premlčaciu lehotu), je potrebné ho vykladať reštriktívne a v kontexte doby, v ktorej bolo prijaté. Navyše, vnútroštátnu právnú úpravu zodpovednosti pri zmluvách o preprave osôb a tovaru vrátane zodpovednosti za omeškanie (§ 763 Občianskeho zákonníka) a vrátane premlčania práv vyplývajúcich z tejto zodpovednosti (§ 108 Občianskeho zákonníka) nemožno aplikovať na medzinárodnú leteckú dopravu, na ktorú sa použijú

priame normy medzinárodných zmlúv, a to Dohovoru o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu podpísaného vo Varšave 12. októbra 1929 (tzv. Varšavský dohovor) a Dohovoru o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu uzavretého v Montreale 28. mája 1999 (tzv. Montrealský dohovor). Montrealský dohovor v čl. 19 upravuje zodpovednosť za škodu spôsobenú omeškaním, pričom v čl. 35 stanovuje dvojročnú lehotu na uplatnenie žaloby na súde. Rovnaká úprava je obsiahnutá v čl. 19 a čl. 29 Varšavského dohovoru. Súdny dvor Európskej únie však vo svojom rozsudku zo dňa 22.11.2012 vo veci C-139/11 skonštatoval, že náhrada podľa čl. 7 nariadenia č. 261/2004 nepatrí do pôsobnosti Varšavského a Montrealského dohovoru (bod 28. odôvodnenia), a preto dvojročnú premlčaciu lehotu stanovenú v čl. 29 Varšavského dohovoru a v čl. 35 Montrealského dohovoru nemožno považovať za lehotu vzťahujúcu sa na žaloby podané v zmysle čl. 7 nariadenia č. 261/2004 (bod 29. odôvodnenia). Pokiaľ sa na premlčanie tohto práva nevzťahuje úprava obsiahnutá v týchto medzinárodných dohovoroch, o to menej sa na premlčanie tohto práva môže vzťahovať vnútroštátna právna úprava obsiahnutá v § 108 OZ.

27. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je potrebné na právo na náhradu podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 101 OZ. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností keď v prejednávanej veci neboli na strane žalovaného dané mimoriadne okolnosti v zmysle čl. 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004 a nárok žalobcov nie je premlčaný, mal súd za to, že žalobcovia majú nárok na zaplatenie peňažnej náhrady vo výške 400,- eur každý v zmysle čl. 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vyhovel.

28. Nezaplatením požadovanej náhrady v lehote stanovenej vo výzve žalobcov sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd preto v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. zaviazal žalovaného aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne (t. j. vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania) zo žalovaných súm tak, ako to žalobcovia žiadali v žalobe, teda odo dňa 14.10.2020 až do zaplatenia (t. j. odo dňa nasledujúceho po dni uplynutia doby poskytnutej na dobrovoľné uspokojenie nároku žalobcov na náhradu).

29. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že v konaní plne úspešným žalobcom priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.